

NOTĂ

Către instituțiile de învățământ superior participante în programul Erasmus+

Ref.: Precizări privind organizarea mobilităților mixte și a perioadelor de „mobilitate” în format virtual în contextul pandemiei COVID-19

Din nevoia de adaptare la circumstanțele excepționale provocate de pandemia COVID-19 și restricțiile de călătorie care pot aduce anumite limitări în cazul efectuării mobilităților în formatul fizic propriu-zis, programul Erasmus+ a reacționat la acestea printr-o utilizare extinsă a instrumentelor digitale cu scopul de a menține viabilitatea mobilităților transnaționale adresate studenților și personalului universitar. Instituțiile de învățământ superior, în calitate de beneficiari ai proiectelor de mobilitate, au la dispoziție o serie de măsuri adiționale menite să sprijine organizarea mobilităților Erasmus+, fiind avută în vedere oferirea unui grad mai ridicat de flexibilitate pentru a putea depăși anumite obstacole ce pot apărea în contextul organizării și desfășurării viitoarelor mobilități.

Pe baza îndrumărilor oficiale primite de la DG EAC din cadrul Comisiei Europene, ANPCDEFP transmite prezenta notă explicativă cu privire la modificările aplicabile proiectelor de mobilitate între țările programului (KA103) și proiectelor de mobilitate cu țările partenere (KA107) finanțate în cadrul Apelurilor Naționale 2018, 2019 și 2020, respectiv posibilitatea de a implementa mobilități mixte și perioade de „mobilitate” în format virtual din motive legate de situația pandemică COVID-19 în cadrul proiectelor de mobilitate contractate, pe durata în care se menține necesitatea aplicării unor măsuri excepționale. Normele financiare și contractuale suplimentare aplicabile acestor proiecte sunt prevăzute în cadrul Anexei III.b la contractele de finanțare din cadrul Apelului Național 2020, iar pentru intrarea în vigoare a acestora în cadrul proiectelor finanțate în cadrul Apelului Național 2018 și 2019 este necesară introducerea lor prin act adițional.

1. Deoarece termenul de “mobilitate” este o convenție care în unele situații diferă de înțelesul de bază, în cele ce urmează sunt definiți termenii utilizați cu privire la realizarea mobilităților în contextul pandemiei COVID-19.

1.1 Mobilitatea propriu-zisă în format fizic („physical mobility”) este cea pe care un participant o desfășoară prin deplasarea și prezența fizică în țara instituției/organizației gazdă în condițiile prevăzute de programul Erasmus+ pentru a urma activitățile de

studiu/practică/predare/formare la instituția/organizația gazdă. Formatul fizic (adică deplasarea și prezența în țara gazdă) rămâne esențial pentru desfășurarea mobilităților Erasmus+ și trebuie cel puțin oferit ca opțiune participanților la mobilități. În cazul în care un participant se poate deplasa către țara gazdă pentru a realiza mobilitatea în format fizic (în sensul că nu are restricții de călătorie către țara gazdă etc.), aceasta este încurajată și este considerată ca fiind o mobilitate propriu-zisă în format fizic, indiferent dacă activitățile de învățare/formare oferite de instituția/organizația gazdă care urmează să se desfășoare în cadrul mobilității sunt realizate în format online sau format fizic sau format mixt (fizic și online). Toate cele trei posibilități sunt valabile atât pentru mobilitățile outgoing (din România către alte țări), cât și pentru cele incoming (din alte țări către România), pentru a oferi susținere instituțiilor în organizarea mobilităților în condiții flexibile, precum și participanților care să poată beneficia de experiențe reale de mobilitate, ținând cont de condițiile actuale.

1.2 Perioada de „mobilitate” în format virtual („virtual mobility”) se referă la perioada în care un participant se află în țara de origine și urmează activități de învățare sau formare online organizate și oferite de instituția/organizația din țara gazdă prin utilizarea metodelor de studiu la distanță, a instrumentelor digitale în format online etc. Activitățile trebuie să fie agreate și prevăzute în acordul de mobilitate. Perioada de „mobilitate” în format virtual a fost introdusă ca măsură excepțională pentru a veni în sprijinul desfășurării unei mobilități propriu-zise în format fizic (și nu pentru a o înlocui automat); aceasta poate fi planificată ca parte a unei mobilități mixte și doar în cazuri de forță majoră justificată poate înlocui o perioadă de mobilitate propriu-zisă în format fizic ce nu poate fi efectuată de către un participant. Pentru perioada de „mobilitate” în format virtual, nu este impusă o durată minimă eligibilă (în cazul de forță majoră), iar participantul nu primește grant de subzistență sau transport din fonduri Erasmus+ ale UE datorită faptului că nu se deplasează fizic și nu este prezent în țara gazdă.

1.3 Mobilitatea mixtă („blended mobility”) se realizează prin combinarea unei perioade de „mobilitate” în format virtual și a unei perioade de mobilitate propriu-zisă în format fizic (ambele definite mai sus). Posibilitatea de organizare a unei mobilități mixte implică planificarea încă de la început a unei perioade de mobilitate în format virtual corelată obligatoriu cu o perioadă de mobilitate în format fizic. Pentru perioada de mobilitate în format fizic, participantul poate primi grant de subzistență și/sau transport din fonduri Erasmus+ ale UE, iar condiția referitoare la durata minimă prevăzută în Ghidul Programului Erasmus+ (de ex.: pentru mobilitățile de studiu: „*Minimum duration of a study period is 3 months, or 1 academic term or trimester.*”) trebuie să fie îndeplinită.

2. Referitor la organizarea mobilităților studențești de studiu și de practică:

2.1 În cazurile în care nu este posibilă organizarea unei mobilități propriu-zise în format fizic, se recomandă organizarea unei mobilități mixte pentru care se permite combinarea unei perioade de „mobilitate” în format virtual cu o perioadă de mobilitate propriu-zisă în format fizic.

2.2 În cazul în care intervine o situație de forță majoră justificată care afectează desfășurarea unei mobilități mixte, perioada de mobilitate propriu-zisă în format fizic poate fi redusă sau anulată (nu mai este impusă respectarea condiției referitoare la durata minimă), fiind permisă înlocuirea acesteia cu o prelungire a perioadei de „mobilitate” în format virtual. O situație de

forță majoră poate să fie invocată de către participantul la mobilitate, care adresează universității o cerere în care oferă detalii cu privire la problemele întâmpinate și anexează documentele care sprijină cererea de aprobare a cazului de forță majoră. Verificarea, evaluarea și aprobarea cererii se soluționează la nivelul universității. Raportarea unei perioade de „mobilitate” strict în format virtual în Mobility Tool+ declanșează automat bifarea câmpului „Force Majeure?”, motiv pentru care este necesară aprobarea internă a cazului de forță majoră și includerea unei scurte descrieri în câmpul „Force Majeure Explanations”.

2.3 Pentru durata de mobilitate propriu-zisă în format fizic, participantul poate primi finanțare din fonduri Erasmus+ ale UE, nivelul grantului fiind cel aferent tipului de mobilitate la care participă conform regulilor deja existente. Pentru durata de „mobilitate” în format virtual, participantul nu primește finanțare din fonduri Erasmus+ ale UE.

2.4 Regulile cu privire la nivelul grantului SOM și alocarea sa per participant la mobilitate nu se modifică, iar mobilitățile organizate corect în concordanță cu condițiile menționate mai sus sunt eligibile pentru calcularea cuantumului grantului SOM aferent proiectului de mobilitate.

2.5 Pentru participanții cu nevoi speciale, AN poate evalua și aproba alocarea unor fonduri suplimentare destinate pentru a facilita participarea acestora la activități de mobilitate în format virtual.

2.6 Alocarea licențelor OLS către participanți se poate face ținând cont de începerea perioadei de mobilitate, chiar dacă este în format virtual sau fizic. Prevederile Art. I.14 din contractul de finanțare KA103 se aplică fără excepție în cazul tuturor mobilităților studențești (fizice/mixte/virtuale) realizate.

2.7 Pot exista perioade de întrerupere temporară între perioada de „mobilitate” în format virtual și cea de mobilitate propriu-zisă în format fizic, atâta timp cât activitatea de mobilitate per total este desfășurată în limita perioadei de implementare a proiectului de mobilitate în cadrul căreia este raportată.

2.8 Perioadele de mobilitate în format mixt/virtual vor fi luate în considerare pentru recunoașterea perioadelor de studiu/practică și echivalarea materiilor/activităților din acordul de mobilitate, astfel încât, în final, studenții să obțină toate creditele ECTS menționate în acordul de mobilitate și foaia matricolă.

2.9 Perioadele de mobilitate în format fizic/mixt/virtual trebuie atestate de instituția/organizația gazdă prin documentele justificative aferente (menționate în Anexa III la contractul de finanțare).

3. Referitor la organizarea mobilităților de predare și formare ale personalului universitar:

3.1 În cazurile în care nu este posibilă organizarea unei mobilități propriu-zise în format fizic, precum și dacă această măsură este necesară, relevantă și posibilă, se permite organizarea unei perioade de „mobilitate” în format virtual sau a unei mobilități mixte pentru care se permite combinarea unei perioade de „mobilitate” în format virtual cu o perioadă de mobilitate propriu-zisă în format fizic.

3.2 În cazul în care intervine o situație de forță majoră justificată care afectează desfășurarea unei mobilități mixte, perioada de mobilitate propriu-zisă în format fizic poate fi redusă sau anulată (nu mai este impusă respectarea condiției referitoare la durata minimă), fiind permisă înlocuirea acesteia cu o prelungire a perioadei de „mobilitate” în format virtual. Raportarea unei perioade de „mobilitate” strict în format virtual în Mobility Tool+ declanșează automat bifarea câmpului „Force Majeure?”, motiv pentru care este necesară includerea unei descrieri a situației întâmpinate în câmpul „Force Majeure Explanations”.

3.3 Pentru durata de mobilitate propriu-zisă în format fizic, participantul poate primi finanțare din fonduri Erasmus+ ale UE, nivelul grantului fiind cel aferent tipului de mobilitate la care participă conform regulilor deja existente. Pentru durata de „mobilitate” în format virtual, participantul nu primește finanțare din fonduri Erasmus+ ale UE.

3.4 Regulile cu privire la nivelul grantului SOM și alocarea sa per participant la mobilitate nu se modifică, iar mobilitățile organizate corect în concordanță cu condițiile menționate mai sus sunt eligibile pentru calcularea cuantumului grantului SOM aferent proiectului de mobilitate.

3.5 Pentru participanții cu nevoi speciale, AN poate evalua și aproba alocarea unor fonduri suplimentare destinate pentru a facilita participarea acestora la activități de mobilitate în format virtual.

3.6 Pot exista perioade de întrerupere temporară între perioada de „mobilitate” în format virtual și cea de mobilitate propriu-zisă în format fizic, atâta timp cât activitatea de mobilitate per total este desfășurată în limita perioadei de implementare a proiectului de mobilitate în cadrul căreia este raportată.

3.7 Perioadele de mobilitate în format mixt/virtual vor fi luate în considerare pentru recunoașterea activităților de predare / formare realizate conform acordului de mobilitate.

3.8 Perioadele de mobilitate în format fizic/mixt/virtual trebuie atestate de instituția/organizația gazdă prin documentele justificative aferente (menționate în Anexa III la contractul de finanțare).

4. Referitor la planificarea și documentarea mobilităților:

4.1 Responsabilitatea derulării unei mobilități propriu-zise în format fizic în condiții de siguranță (de transport, sanitară) trebuie asumată în scris de către participant, instituția/organizația de trimitere și instituția/organizația de primire. În acest sens, înainte de plecarea în mobilitate, instituția/organizația de trimitere va contacta instituția/organizația gazdă pentru a avea o informare corectă și completă asupra măsurilor de siguranță și prevenție impuse de autorități în țara gazdă, astfel încât participantul să nu fie pus în situații de risc la sosire și pe parcursul derulării mobilității. Toți participanții trebuie să aibă asigurări de sănătate valabile acoperitoare pentru perioada de mobilitate propriu-zisă în format fizic. În situația în care participantului i se impune o perioadă de carantină sau autoizolare în țara gazdă, această perioadă poate fi acoperită financiar prin grantul Erasmus+ doar cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții: durata mobilității să fie mai mare decât perioada de autoizolare/carantină; perioada respectivă să fie inclusă în perioada de mobilitate atestată de instituția/organizația de primire prin certificatul de participare eliberat la finalizarea mobilității;

pe durata perioadei de autoizolare/carantină, participantul la mobilitate să desfășoare activități în format online oferite de instituția/organizația gazdă. Eventuale cheltuieli suplimentare legate de transportul de întoarcere din mobilitate nu vor mai fi suportate de programele Erasmus+, decât în eventualitatea în care se poate invoca un caz de forță majoră justificată.

4.2 În ceea ce privește întocmirea contractelor cu participanții, modelele de contracte din Anexa V la contractul de finanțare nu au fost modificate pentru a include prevederi ce țin de organizarea mobilităților în format mixt/virtual, dar recomandăm menținerea formei actuale, respectiv păstrarea condițiilor minime, și adaptarea prevederilor din cadrul Art. 2, 3 și 4, după caz. Perioada de mobilitate propriu-zisă în format fizic este finanțată, deci va fi indicată ca atare în contract. Perioada de „mobilitate” în format virtual nu este finanțată, deci poate fi indicată în contract ca perioadă fără finanțare/grant zero. Recomandăm ca încheierea contractului cu participantul să fie realizată înainte de începerea mobilității mixte pentru perioada planificată inițial (în format virtual și fizic). În cursul desfășurării mobilității, contractul cu participantul poate fi modificat prin act adițional când intervine o schimbare în ceea ce privește perioada de mobilitate cu finanțare (format fizic) sau fără finanțare (format virtual).

4.3 Raportarea mobilităților propriu-zise în format fizic, a mobilităților mixte sau a perioadelor de „mobilitate” în format virtual care sunt realizate se va face în Mobility Tool+. Pentru raportarea mobilităților mixte sau a perioadelor de „mobilitate” în format virtual se vor completa datele necesare în câmpurile adiționale „Virtual/Blended Mobility”, „Virtual Mobility Start Date” și „Virtual Mobility End Date”, în concordanță cu indicațiile oferite în cadrul Mobility Tool+ Data Dictionary. Calcularea grantului SOM al unui proiect va lua în considerare toate mobilitățile raportate în Mobility Tool+.

4.4 Situațiile excepționale imprevizibile care pot afecta desfășurarea mobilităților propriu-zise în format fizic sau a mobilităților mixte planificate pot duce la invocarea cazurilor de forță majoră de către un participant, care vor trebui justificate, după caz. Forța majoră nu poate fi invocată în mod automat pentru mobilitățile care urmează să înceapă în contextul pandemiei COVID-19, iar măsurile excepționale permise de CE trebuie aplicate în mod întemeiat. În cazul mobilităților pentru care intervin impedimente în desfășurare sau forța majoră justificată înainte ca perioada de mobilitate propriu-zisă în format fizic să înceapă, se vor aplica măsurile prezentate în cadrul acestei note explicative. În măsura în care forța majoră din motive legate de pandemia COVID-19 intervine în timpul desfășurării mobilităților propriu-zise în format fizic (adică după ce acestea au început), evaluarea și aprobarea cazului de forță majoră vor realiza pe baza principiilor și îndrumărilor privind efectele pandemiei COVID-19 transmise Birourilor Erasmus+ de către ANPCDEFP în data de 4 mai 2020, ghid ce va fi actualizat printr-o notă ce urmează să fie transmisă de către ANPCDEFP.

Monica CALOTĂ,
Director ANPCDEFP